

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

חוקת

♦♦♦

שנת

תש"פ

♦♦♦

גליון 58

האור שבתוך החושך

והמגיד מקלם, שהי' נחשב כתלמיד של רבי ישראל זצ"ל והי' צדיק גדול מאד, הי' מתאר את הדברים, שאם למשל א' הוא סנדלר, ולא תיקן כ"כ טוב את הנעלים, והאיש הזה הי' עני והלך עם הנעלים האלו ככה, ועי"ז שלא תיקן אותם כ"כ טוב הוא התקור בחורף, וקיבל דלקת ריאות, ומת רח"ל, עכשיו יתבעו אותו, אתה הרגת בן אדם! והוא יתפלא האם אני הרגתי בן אדם!?

ויראו לו כן, היות ואתה לא תיקנת את הנעלים טוב, לכן מת אותו אדם, ואם היית מתקן יותר טוב, האישי הזה לא הי' מת, נמצא שאתה אשם והרגת בן אדם!! ככה הוא הי' מתאר.

כל אחד בעבודתו צריך בשלימות

וזה על הדרך של רבי ישראל שכל אחד בעבודה שלו הוא צריך לעשות בשלימות, אם זה סנדלר בנעליים, ואם חייט בבגדים, וכן כל אחד באומנותו, ואם לא אז ח"ו האישי הזה יכול למות, ואתה אחראי על זה.

ופעם אחת הלכתי לשמוע את הרב דסלר זצ"ל [וזה הי' בתשעת הימים, והרבה לא זכיתי לשמוע אותו] ודיבר אז ג"כ כעין זה, והוא לא דיבר על חומר התוצאות של המעשים,

רק על החלק הזה שכל אחד בעבודה שלו הוא צריך לעשות שיהי' בסדר, והביא ג"כ את המשל כעין זה שאם אתה סנדלר צריך לדפוק את המסמרים טוב, ואם אתה נגר תעשה את העבודה טוב.

חסד שבתוך הדין

הנה תקופה זו, כידוע היא תקופה מיוחדת שלא ידוע בהיסטוריה תקופה שכזאת, ובפרט בימים האחרונים שעלתה חזרה התחלואה מהנגיף המסוכן בצורה חדה מאד.

אך עם כל הגזירה הקשה, מראה לנו הקב"ה דברים נפלאים, שרואים הנהגתו ית' בפרטיות, וחסד הממתק את דינים. כאשר על אף העליה התלולה של נדבקים, ועשרות אלפי אנשים מתייסרים "בבידוד", שהיא כפרה גדולה. בכל זאת החולי אינו כבד כ"כ אצל רוב הנדבקים, וגם ברחמיו המרובים בשבועות האחרונים נתמעטו "המתים" במגיפה, כן ירחם ית"ש הלאה.

לקחת אחריות על מה שעושים

ובודאי חובה ברורה להזהר במה שהורונו רבותינו שליט"א, שזוהי חובת ההשתדלות. ונזכרתי בדברים יסודיים שזכינו לשמוע מפה קדשו של רבינו (בשיעור פרקי אבות תשס"ד) והם דברים השייכים בכל זמן, ובפרט בעת הזאת.

ואלו הם הדברים: אחרי פטירת רבי ישראל סלנטר זצ"ל היו אומרים כי היות ובפמליא של מעלה דנים הצדיקים שחיו באותו דור, [שהם יודעים את כל הקשיים והנסיונות שבדורם], לכן עכשיו שרבי ישראל יושב ודן בשמים, והוא הי' זהיר ומזהיר מאד בעניני משא ומתן, צריך מאד לדקדק בזה.

ורבינו זצוק"ל כשהי' שומע דבר כזה, הי' זועק מנהמת לבו "אוי וויי וויי..." ולא הי' שוכח מזה, כזה היה לבן של ישראל. וכולנו צריכים להשתתף בצער הנורא של המשפחות הדוויות וכואבות מאד.

הקב"ה ירפא את כל החולים וכל הכואבים, ורק הוא יכול לנחם על צער נורא שכזה. והלואי שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו.

סילוקן של צדיקים

ובארץ הקודש נסתלקו מעמנו בשבוע האחרון, אבודות גדולות לכלל ישראל, הלא המה הגאון הצדיק רבי יוסף גולדנטל זצ"ל, והרבנית הצדקנית מרת טובה [גיטל] שיינין ע"ה אשת יבלחט"א הגאון הגדול רבי נחום שיינין שליט"א מחשובי התלמידי חכמים בדורנו.

אבד גברא רבא מארצינו

ואפתח בנפטר הדגול הגאון הצדיק רבי יוסף זצ"ל, "גברא רבא" כפשוטו, שזכה במסירות וחירוף נפש להפריח הרבה משממת הנגב, בהקימו את ישיבת "אופקים" בשליחות רבותינו מצוקי ארץ, ומשם שאר המוסדות שהעמיד לשם ולתפארה, ושינו את כל תדמית האזור, באופן בל יתואר.

והעמיד בעצמו תלמידים הרבה, המפארים את עולם התורה, והכל בנעימות ובחכמה יתירה, דמות אצילית ומיוחדת ביותר, בלי פרסומת וזרקורים. ועם כל מסירותו העצומה למען הכלל, זכה בד בד בבד להקים משפחה לתפארת, תלמידי חכמים ורודפי חסד, הממשיכים דרכי אביהם לעשות הכל בהצנע, ובנעימות מופלגת.

האחריות הגדולה בעבודת הקודש וכך הוא גם בעבודת הקודש, אם ראש ישיבה אומר איזה מילה לא בסדר לבחור, עי"ז חלילה וחס יכול להיות שהבחור יצא ח"ו לרחוב, וחלילה... והכל בגללו, וקשה מאד לצאת ידי חובתו.

וככה הוא ג"כ רב בעיר, יש הרבה פעמים אחד מהבעלי בתים שלא מסתכלים עליו, ועי"ז במשך הזמן הוא יורד ח"ו, ושואלים אותו מה קרה, והוא עונה כי הרב אף פעם לא דיבר איתי, ולא הוכיח אותי... וזה הכל אחריות.

ולמעשה אי אפשר להשתחרר בשום דבר, כל דבר אם אדם עושה צריך שיהי' עם אחריות, וזה מאד קשה,

וכל אחד יתבעו אותו מאד, ושמה בעולם האמת הוא לא יכול לומר תירוצים,

כאן הוא יכול לומר לא יכולתי, זה הי' קשה וכו', אבל שם אין תירוצים, אין תירוצים! ע"כ.

מצב הנוכחי עשה הקב"ה כדי שנתעורר והיות שכל מה שהקב"ה עושה בעולם, ובפרט עם כלל ישראל, זה בא למטרה מסוימת, להתעורר מתרדמתנו. בפרט בהגיע ימי "תמו"ז" שנרמז בזה "זמני תשובה ממשמשים ובאים".

וכל המצב הנוכחי, עושה הקב"ה כדי שנתעורר לשפר דרכינו ומעשינו, כפי שמעוררים אותנו רבותינו גדולי הדור שליט"א.

אך בנוסף עלינו לתת שימת לב לדבר הנורא שלפני שבועיים אירעה תאונה מחרידה בארה"ב שגבתה חייהם של שלשה נשמות קדושות מכלל ישראל, נורא איום!

הגדולה ביותר לבורא ית"ש, וע"י כך
זכו שתורה מגנא ומצלא.

קנתה שם טוב לעצמה

יכלה הגליון ולא נספיק לספר אלא
מעט מזעיר מגודל זכויותיה וצדקותיה,
אך נר לרגלנו הדברים שדיבר בעלה
הגאון שליט"א בהלוייתה, את דברי
המדרש תנחומא פר' ויקהל,

וז"ל: כָּל זָמַן שֶׁאָדָם מְרַבֶּה בַּמִּצְוֹת,
הוא קִנָּה שֵׁם טוֹב לְעַצְמוֹ. אֵת מוֹצֵא
שְׁלִשָּׁה שְׁמוֹת נִקְרְאוּ לוֹ לְאָדָם, אֶחָד
מֵה שֶׁקְּוֹרְאִים לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, וְאֶחָד מֵה
שֶׁקְּוֹרְאִין לוֹ בְּנֵי אָדָם, וְאֶחָד מֵה
שֶׁקְּוִנָּה הוּא לְעַצְמוֹ. טוֹב מְכַלְל מֵה
שֶׁקְּוִנָּה הוּא לְעַצְמוֹ, ע"כ.

זוהי היתה הרבנית הצדקנית ע"ה
שקנתה שם לעצמה מכח מעשיה
הטובים, והיא עולה על כולנה.

ודבר נוסף שהוסיף לה הרבה חיות,
היא עבודת התפילה, וכל פעם שהיתה
חוזרת מהתפילה הנעימה בבית
המדרש של הרב, "היכל משה יצחק",
היתה קורנת מאושר, ולא פסקה
מלספר על התפילה המיוחדת.

מעלת היסורים

והיות שהנפטרת הגדולה היתה בעלת
יסורים גדולים מאד, שנים רבות, הנוי
להביא בקצרה מה שאמר פעם רבינו
בהספד על כגון זה.

חז"ל אומרים בב"מ (דף פ"ה) כי לר'
אלעזר ב"ר שמעון היה בן רבי יוסי,
והיה סיפור שלם האיך שהביאוהו עד
שנעשה לצדיק ותלמיד חכם ונעשה
"תנא", וכשנפטר רצו להכניסו למערה
של ר' אלעזר ב"ר שמעון, והי' שם נחש
(עכנא) שלא נתן להכניס, אמרו עכנא,
פתח פומך ויכנס בן אצל אביו, ולא
הועיל,

וכסבורים העם שזה גדול מזה, [דהיינו
שר' אלעזר בר' שמעון גדול מבנו]
יצתה בת קול ואמרה, לא שזה גדול
מזה אלא שזה היה בצער מערה וזה
לא היה בצער מערה.

ומהם ידידנו היקר ר' שלמה שליט"א
שכולו הטבה, וכל מעשיו הי' מתייעץ
עם רבינו זצוק"ל והרבה סייעתא
דשמיא זכה לראות בזה.

והרה"ג ר' יששכר ברוך שליט"א
המזכה את הרבים מתורת רשכבה"ג
מרוך שר התורה שליט"א.

המקום ינחם את הרבנית הצדקנית
תחי' וכל משפחתו הנפלאה, בתוך
שאר אבלי ציון וירושלים.

ושם אישה גדולה

וכאב על כאב בהסתלק מעמנו השכנה
הגדולה, האשה הצדקנית הרבנית
טובה שיינין ע"ה, "ושם אשה גדולה"
כפשוטו, אשה שכל כולה רק אהבת
תורה ונתינה לזולת, וכל מעיניה היו
שקועים בזה, עד יומה האחרון.

וגם במצבים של יסורים גדולים שעברו
עליה במשך השנים, לא רצתה כלום
רק תורה וחסד. וההנאה הגדולה ביותר
שלה, היתה לשבת ולראות את
יבלחט"א בעלה הגדול יושב ולומד
בזיקוקין דאורייתא עם בניהם
החשובים הרה"ג ר' שמעון והרה"ג ר'
אברהם שליט"א.

ומעשה נורא הי' כשזכו להגיע ליום
היובל לנישואין, ודרך העולם לעשות
איזה אירוע להודות להקב"ה שהחיינו
וקימנו לזמן הזה, אך היא ביקשה לא
לעשות כלום, אלא שישבו וילמדו.

ורצון יראיו יעשה, וישבו בעלה הגאון
עם בנו ר"א שליט"א ועסקו בחדוותא
דאורייתא, ולפתע מעל ראשם פרצה
אש מתוך מנורת החשמל, ובזכות
שהיו שם במקום, כיבו מיד את
החשמל, והצליחו להתגבר על האש,
וחלילה וחס אם לא היו שם באותו רגע,
מי יודע עד היכן היתה מאכולת אש
רח"ל.

וכשסיפר בנה שיחי' את הדברים קדם
רבינו זצוק"ל התפעל מאד מהמעשה,
ובזכרוני שתגובתו היתה שהיא
צודקת שלימוד התורה זוהי ההודאה

ולכאו' מה הענין הזה מה שלא
מכניסים אפי' בן אצל אביו מפני שזה
הי' בצער מערה וזה לא הי' בצער
מערה,

אמנם יש הלכה שאין קוברין רשע
אצל צדיק. אך זה דוקא רשע אצל
צדיק. אבל כל אחד מי שאינו בגדר
רשע אין איסור לקברו אצל צדיק. וכ"ש
צדיק אצל צדיק, האם אפשר למדוד
אם זה צדיק יותר גדול או יותר קטן,
אלא אפשר לקבור ככל צדיק ליד
צדיק.

א"כ מה פתאום כאן היתה כזו טענה
והיה עכנא שלא נתן
להכניס, וזה בודאי
שלחו מהשמים כדי
שלא יתן להכניס את
ר' יוסי. מפני שזה הי'
בצער מערה וזה לא
הי' בצער מערה...

ואפשר לבאר כך.
דאמנם מצד הדין,

אבל הקב"ה יכול לקבוע. והוא מסבב
שכשזה מצב שלא שייך שיהי' אצלו
יחד כי המרחק מאד גדול, וכמה
המרחק אנחנו לא יכולים לדעת רק
הקב"ה יודע. וכשיש כזה מרחק הוא
מסבב שלא יוכלו להיות אחד ליד
השני,

ולכן היות ור' אלעזר בר' שמעון ובנו
ראה הקב"ה שלא מתאים שיהיו
ביחד, וכסבורים העם שזה גדול מזה,
דהיינו שהמרחק הוא כ"כ גדול,
שמשמים כבר מסבבים שלא יהיו
אחד אצל השני. יצתה בת קול שלא
זו היא הסיבה, ובאמת מצד
זה הי' שייך, אע"פ שאינם
שויים ממש, בכל זאת הי'
מתאים שיהיו יחד, אלא
משום שזה הי' "בצער
מערה" וזה לא הי' בצער
מערה,

לכן לא שייך, כי צער
מערה שוקל כ"כ, שזה
עושה כזה הפרש בין אדם
לאדם עד שכבר לא שייך שיהיו זה
אצל זה, ואע"פ שהוא בן אצל אביו לא
שייך. כיון שהמרחק הוא עצום!

יסורים משנים האדם לדרגה גבוהה
עכ"פ רואים מהגמ' את הענין של
יסורים, שהם עושים כזה מין שינוי
אצל האדם, שלא שייך אפי' בן אצל
אביו וכ"ש אדם זר, א"כ אפשר להבין
כמה גדול שזה, כשבן אדם סבל
יסורים כאלו גדולים ממש, שלא שייך
לתאר! ע"כ בקצרה.

המקום ינחם את בעלה הגדול
שליט"א וכל משפחתם הרוממה,
בתוך אבלי ציון וירושלים, וימשיכו כל
צאצאיה בדרכה הגדולה באהבת תורה
ואהבת חסד, וכל המעלות הטובות.
ונזכה במהרה שיקיצו וירננו שוכני
עפר, בבנין ציון וירושלים בב"א.

זה היה בצער מערה, וזה לא היה בצער מערה

היות ושני אנשים שיהיו שויים ממש
כמעט לא שייך, ומסתמא מבריאת
העולם לא הי' נשמה ששוה עם
נשמה אחרת, כי לא שייך שתי בני
אדם שיהיו שויים ממש, ממילא לא
שייך שהתורה תתן דין שאפשר
לקבור שני אנשים יחד, רק כשהם
שויים ממש.

ולא רק שבני אדם לא יוכלו לקיים כזה
דין, אלא היות ולא שייך בכלל שיהי'
כזה מציאות שיהיו שויים ממש, ממילא
לא הי' שייך כלל שיקברו אחד אצל
חבירו, כי אין אחד דומה לחבירו.

אלא שיש כנראה איזה מרחק מסויים
שזה יודעים ומבינים שהם לא שייכים
אחד אצל חבירו, ואם אחד רחוק
מהשני מאד לא מתאים שיהיו ביחד,
וזה בן אדם לא יכול לשפוט כי בן אדם
לא יכול לתפוס...